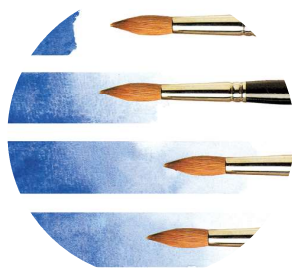

AKVAREL

Urednik
Zoran Kolundžija

Copyright © Izdavačka kuća Prometej, 2024.

SLOBODAN Ž. BOŽOVIĆ

AKVAREL

PROMETEJ
Novi Sad

SADRŽAJ

PREDGOVOR	7
UVOD	8
I VRSTE AKVARELA	
Vrste akvarela	12
II O NASTANKU UMETNIČKOG DELA – AKVARELA	
O nastanku umetničkog dela – akvarela	18
Potreba za stvaranjem	18
Formalni uslovi.	26
Uslovi materijala	28
Tehnički uslovi – izbor materijala	28
III RADNI PROSTOR, OPREMA I PRIRUČNI MATERIJAL	
Radni prostor, oprema i priručni materijal	32
IV TEHNIKE NANOŠENJA AKVARELA	
Tehnike nanošenja akvarela	36
Jednolični i gradirani nanosi	39
Svojstva tehnike akvarel	54
Slikarski rukopis	68
Izvođenje poteza	74
V SAVREMENE I SPECIJALNE TEHNIKE	
Savremene i specijalne tehnike	78
Savremene tehnike	78
Specijalne tehnike	98
Alternativne tečnosti za slikanje akvarela	114
VI KOMBINOVANE TEHNIKE	
Kombinovane tehnike	122
VII TEORIJA BOJA	
Teorija boja	126
Sve boje od tri osnovne i crne	133
Opažanje boje u prirodi	165
VIII TEME I MOTIVI	
Teme i motivi.	170
IX ČUVANJE I OPREMANJE AKVARELA	
Čuvanje i opremanje akvarela	220
REČNIK.	221
LITERATURA	232
BELEŠKA O AUTORU	233

PREGOVOR

Baviti se nekom vrstom umetnosti je želja i potreba svih nas. Među prvim pokušajima bavljenja umetnošću je crtanje i slikanje. Umetnost je duhovna delatnost koja bez zanatske veštine ne može uspešno realizovati ideju. Da bi počeli baviti se slikanjem potrebno je savladati određene tehnike, osnovne veštine i iskustvo, nakon toga možete da se upustite u ozbiljan rad. Ali „uvek imajte na umu da ništa vredno nije stvoreno bez muke“ (Endžela Ger).

Gledajući akvarele velikih majstora slikarstva nemojte reći: „Kada ću ja ovako umeti?“. Nemojte se truditi da radite kao oni, već uradite koliko su oni. Oni su počinjali kao vi. Naučili su da prikazuju realni svet, da bi nastavili sa eksperimentima, otkrivajući lepotu stvari koju drugi ne vide. Jer, gledati i videti nije isto. Crtanje i slikanje zahteva umetničko posmatranje.

Mnogi autori priručnika izostavljaju vrlo važan deo u procesu rada, a to je psihološka priprema za rad. Većina se isključivo bavi tehnikom, bez razrade ideje, jednog misaonog procesa koji prethodi praktičnom radu, odnosno realizaciji ideje.

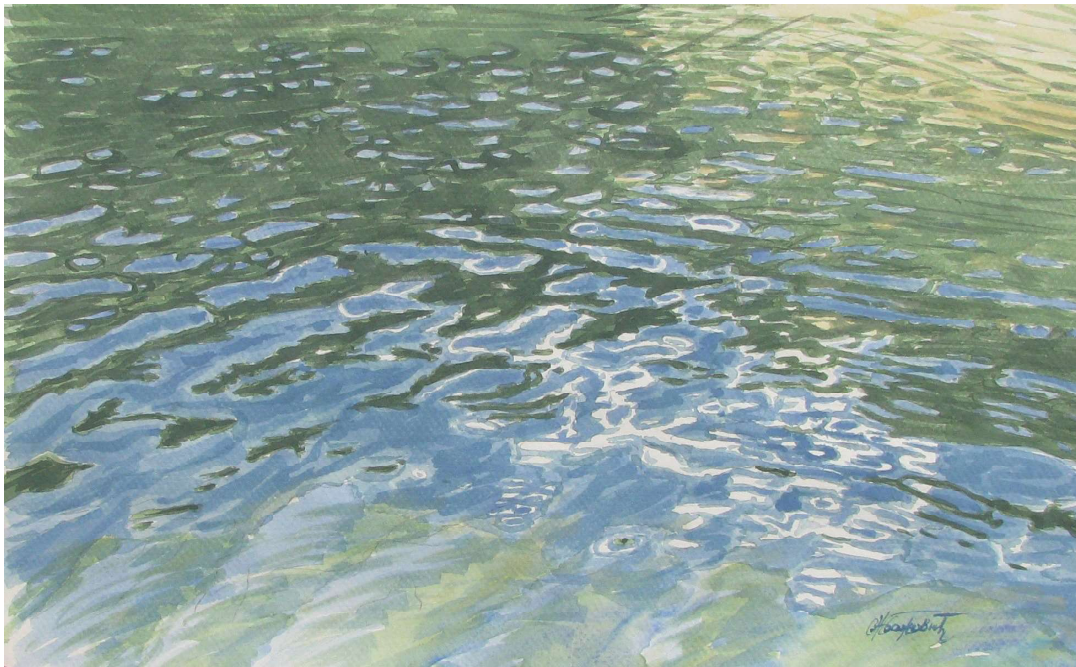
Nemojte da vas obeshrabre prvi neuspesi. Oni prate proces učenja. Budite uporni, istrajni, oslobodite se straha od neuspeha. Ne odustajte! Kada savladate razne tehnike i postignete vredne i atraktivne rezultate osetićete zadovoljstvo, radost, rasonodu. Otkrićete izražajne mogućnosti pojedinih tehnika koje odgovaraju vašem temperamentu i sklonostima.

Akvarel je jedna od najraskošnijih slikarskih tehnika zbog svoje fluidnosti, brzine, prozračnosti, neposrednosti. Slikanje akvarela može sebi svako da priušti: nema glomazne opreme, boje, papir i četke mogu se nabaviti po pristupačnim cenama, ne zahteva poseban prostor.

Nadam se da ćete uz pomoć ovog priručnika ostvariti željene rezultate, upoznati stvaralački proces nastanka svakog umetničkog dela, uz stručna uputstva. Nije mi bio cilj da u priručniku prikažem svoje praktične mogućnosti, već da na popularan način, tekstom i ilustracijama prikažem kako se može početi baviti ovom tehnikom.

Priručnik Akvarel je nastao kao rezultat dugogodišnjeg slikarskog i pedagoškog rada.

Autor

UVOD

Slikarstvo je grana likovnog stvaralaštva koja se izražava bojom. Boju kao materijal nanosimo na podlogu pastozno ili lazurno. Od pećinskog slikarstva do danas, uverili smo se da boja ima svoj vek u kome i one najboljeg kvaliteta posle izvesnog vremena, gubi od prvobitnog sjaja i propada. Komponente boje i njihova pravilna upotreba odlučuju o dužini života slikarskog dela. Pre svega zavisi od porekla boje (organske, neorganske ili sintetičke) od podloge i drugog upotrebljenog materijala. Za pojam materijala vežemo pojam tehnike. Šta je tehnika? Naziv je grčkog porekla, znači veština ili primena određenog postupka kod stvaranja umetničkog dela: sredstva i metode rada po kome se umetnici ili škole razlikuju.

Slikarske tehnike su: akvarel, akrilik, batik, vitraž, gvaš, grafiti, emajl, enkaustika, zgrafito, kolaž, kombinovane tehnike, mozaik, monotipija, mural, pastel, tapiserija, tempera, ulje, freska. Akvarel je slikanje na hartiji ili svili pigmentom pomešanim s vodom i nekim vezi-
vom, kao što je lepak. Boja je topiva u vodi (lat.: aqua – voda). Italijani pod akvareлом (acquarello) podrazumevaju sliku manjeg formata urađenu vodenim bojama na specijalnom papiru za akvarel, na kartonu i svili.

Akvarel slika je svaki transparentni namaz boje, čak i kod freske.

Akvarelom se oslikavaju:

- crteži unutar postojećih kontura,
- „popunjeni” šatirani crteži,
- crteži izvedeni nekom grafičkom tehnikom,
- slika se i bez crteža, direktno, alla prima.

